

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

СИЛАБУС
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ ПРАВА

Харків 2020

Кафедра	Кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти Department of Pedagogy, methods and management of education
Назва навчальної дисципліни	Теоретико-прикладні основи права Theoretical and applied foundations of law Навчальна дисципліна ведеться українською мовою
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладачі	<p>1. Професор, доктор педагогічних наук, Коваленко Денис Володимирович; профайл викладача: http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0081919; контактний телефон: 057-733-79-70; електронна пошта: mop@uipa.edu.ua</p> <p>2. Варич Оксана Петрівна; профайл викладача: Google Академія; контактний телефон: 057-733-79-78 електронна пошта: varoks555@gmail.com</p>
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УПА	Посилання на навчальну дисципліну в системі дистанційної освіти УПА: https://do.uipa.edu.ua/course/index.php?categoryid=132
Консультації	<p><u>Очні консультації:</u> Коваленко Денис Володимирович – щовівторка 11²⁰ – 12²⁰ в ауд. 212/2; Варич Оксана Петрівна – щосереда 11²⁰ – 12²⁰ в ауд. 320/1;</p> <p><u>Он лайн- консультації:</u> Коваленко Денис Володимирович: Усі запитання можна надсилати на електронну пошту mop@uipa.edu.ua Варич Оксана Петрівна: Усі запитання можна надсилати на електронну пошту - varoks555@gmail.com</p>

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Теоретико-прикладні основи права» є інтегрованою і складається з двох змістових модулів «Змістовий модуль 1. Правові засади українського суспільства» та «Змістовий модуль 2. Теоретико-правові основи освіти». Універсальність даного курсу дозволяє забезпечити формування як загально-правових, так і спеціально-правових компетентностей.

Курс забезпечує формування компетентностей

К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

2. Мета та завдання (цілі) курсу

Мета курсу. Основна мета вивчення дисципліни надати студентам знання про функціонування правової держави та інструменти демократії, сформувати здатність реалізувати свої права і свободи, підвищити соціальну відповідальність студентів в процесі навчання, актуалізувати здатність застосовувати принцип академічної доброчесності.

Завдання курсу:

- сформувати чітке розуміння концепцій правової держави і громадянського суспільства;
- зорієнтувати студентів в основних формах демократії в Україні;
- виробити навички формування власних суджень з урахування теоретико-правових аспектів функціонування правової держави, громадянського суспільства;
- виробити сталі навички застосування певного алгоритму дій із застосування вимог законодавства в практичних (проблемних) ситуаціях;
- сформувати розуміння системи освіти та її складових;
- закріпити навички використання стандартів освіти (професійних стандартів) у професійній діяльності;
- удосконалити навички застосування принципу академічної доброчесності під час навчання;
- актуалізувати уміння із захисту власних прав та свобод, в тому числі в рамках правового статусу студента.

3. Формат навчальної дисципліни

Змішаний (blended) – атестований курс, що має супровід в системі дистанційної освіти.

4. Результати навчання

Очікувані результати навчання (ПР)

ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів)	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	32	<i>Перевірка результатів роботи з таблицями в робочому зошиті</i>
Практичні заняття	42	<i>Оцінка виступів з доповідями (презентаціями), перевірка виконання практичних завдань, контроль роботи в малих групах, участі у ділових іграх</i>
Самостійна робота	106	<p><i>Перевірка:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. • Анотація додаткової літератури. • Виконання завдань, направлених на покращення навичок роботи з законодавчими базами. • Виконання тестових та практичних завдань на сайті дистанційної освіти.
Всього	180 (6 кредитів)	Підсумковий контроль: Екзамен

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма (за необхідністю)	Нормативна / вибіркова
2020/2021	3	6	015 Професійна освіта (Харчові технології)	нормативна (Н)

7. Пререквізити

Філософсько-українознавчі студії.

8. Постреквізити

Усі дисципліни, оскільки ґрунтовна правова підготовка є базовим складником ефективного навчання й професійної діяльності.

9. Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання

Наявність проектора та оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

10. Політики курсу:

1. [Положення про академічну доброчесність в УІПА.](#)
2. [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.](#)
3. [Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.](#)
4. [Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Української інженерно-педагогічної академії.](#)

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ ти- жня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Правові засади українського суспільства			
1	Лекція 1	<i>Поняття та сутність держави і права</i>	2
	Лекція 2	<i>Поняття правової держави та її характерні ознаки. Поняття громадянського суспільства. Співвідношення громадянського суспільства і правової держави</i>	2
	Практичне заняття 1	Поняття та сутність держави і права	2
	Практичне заняття 2	Поняття правової держави та її характерні ознаки. Поняття громадянського суспільства. Співвідношення громадянського суспільства і правової держави	2
	Самостійна робота 1	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. • Анотація додаткової літератури. • Ведення термінологічного словника англійською мовою. 	11
2	Лекція 3	<i>Самоврядування народу: поняття, принципи і форми здійснення. Основні форми демократії в Україні</i>	2
	Лекція 4	<i>Система права та її елементи</i>	2
	Практичне заняття 3	Практикум: Порядок реалізації виборчого права. Робота в малих групах.	2
	Практичне заняття 4	Визначення предмету та методу приватних та публічних галузей права	2
	Самостійна робота 2	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. • Анотація додаткової літератури. • Ведення термінологічного словника англійською мовою. 	11

3	Лекція 5	Права, свободи та обов'язки людини і громадянина.	2
	Лекція 6	Основи цивільного законодавства	2
	Практичне заняття 5	Ділова гра: Я маю право	2
	Практичне заняття 6	Основні джерела цивільного права	2
	Практичне заняття 7	Порядок реалізації цивільних прав	2
	Самостійна робота 3	<ul style="list-style-type: none"> • Анотація додаткової літератури. • Виконання завдань, направлених на покращення навичок роботи із законодавчими базами • Ведення термінологічного словника англійською мовою. 	15
4	Лекція 7	Зобов'язальне право	2
	Лекція 8	Основи адміністративного права	2
	Практичне заняття 8	Поняття, види та зміст зобов'язання	2
	Практичне заняття 9	Практикум: Ефективні способи вирішення проблемних правових ситуацій в галузі зобов'язального права	2
	Практичне заняття 10	Основні види адміністративних стягнень	2
	Практичне заняття 11	Практикум: Моя поведінка у випадку складання адміністративного протоколу (на конкретних прикладах із судової практики)	
	Самостійна робота 4	<ul style="list-style-type: none"> • Анотація додаткової літератури. • Виконання завдань, направлених на покращення навичок роботи із законодавчими базами. • Ведення термінологічного словника англійською мовою. 	15
Всього за змістовим модулем 1	Лекції		16
	Практичні заняття		22
	Самостійна робота		52
	ВСЬОГО:		90

Змістовий модуль 2. Теоретико-правові основи освіти			
5	Лекція 9	<i>Загальна характеристика системи освіти</i>	2
	Лекція 10	<i>Суб`єкти освітнього процесу</i>	2
	Практичне заняття 12	Система освіти та її складники	2
	Практичне заняття 13	Категорії учасників освітнього процесу	2
	Самостійна робота 5	<ul style="list-style-type: none"> • Анотація додаткової літератури. • Виконання завдань, направлених на покращення навичок роботи із законодавчими базами. • Ведення термінологічного словника англійською мовою. 	9
6	Лекція 11	<i>Система забезпечення якості освіти</i>	2
	Лекція 12	<i>Принцип академічної доброчесності: поняття, види порушень, відповідальність</i>	2
	Практичне заняття 14	Практикум: Стандарти освіти в професійній діяльності та навчанні. <i>Робота в малих групах</i>	2
	Практичне заняття 15	Практикум: Визначення форм порушення принципу академічної доброчесності при виконанні письмових робіт студентами (<i>на прикладі власних письмових робіт з різних предметів</i>).	2
	Практичне заняття 16	Формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти в УІПА	2
	Самостійна робота 6	<ul style="list-style-type: none"> • Анотація додаткової літератури. • Виконання завдань, направлених на покращення навичок роботи із законодавчими базами. • Ведення термінологічного словника англійською мовою. 	15

7	Лекція 13	<i>Вища освіта в Україні</i>	2
	Лекція 14	<i>Організації освітнього процесу в закладах вищої освіти</i>	2
	Практичне заняття 17	Система вищої освіти в Україні через призму нормативно-правового регулювання	2
	Практичне заняття 18	Практикум: Застосування локальних нормативно-правових актів в процесі професійної діяльності та навчання (<i>вирішення правових ситуацій</i>)	2
	Практичне заняття 19	Самостійна письмова робота: Демонстрація навичок самоорганізації навчальної діяльності	2
	Самостійна робота 7	<ul style="list-style-type: none"> • Анотація додаткової літератури. • Виконання завдань, направлених на покращення навичок роботи із законодавчими базами. • Ведення термінологічного словника англійською мовою. 	15
8	Лекція 15	<i>Правовий статус студента</i>	2
	Лекція 16	<i>Правовий статус педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників</i>	2
	Практичне заняття 20	Ділова гра: Я студент. Я маю право	2
	Практичне заняття 21	Практикум: Практичні механізми та державні гарантії реалізації прав працівників освіти (<i>робота в малих групах</i>).	2
	Самостійна робота 8	<ul style="list-style-type: none"> • Анотація додаткової літератури. • Виконання завдань, направлених на покращення навичок роботи із законодавчими базами. • Ведення термінологічного словника англійською мовою. 	15
Всього за змістовим модулем 2	Лекції		16
	Практичні заняття		20
	Самостійна робота		54
	ВСЬОГО:		90
ВСЬОГО ЗА КУРС	Лекції		32
	Практичні заняття		42
	Самостійна робота		106
	ВСЬОГО (6 кредитів)		180

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання: Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Робота здобувача впродовж семестру/екзамен (іспит) - 73/27

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Демонстрація усних навичок володіння матеріалом (виступи з доповідями, публічна демонстрація презентацій, участь в експрес-опитуванні)	0-8
2.	Виконання практичних завдань під час практичних занять	0-8
3.	Робота в малих групах	0-12
4.	Участь в ділових іграх	0-10
5.	Формування портфоліо	0-10
6.	Самостійне виконання завдань на сайті дистанційної освіти	0-15
7.	Ведення термінологічного словника англійською мовою на сайті ДО	0-10
ПК	Екзамен	0-27
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю:

- 1) Демонстрація електронної форми портфоліо.
- 2) Самостійне виконання завдань через систему дистанційного навчання.
- 3) Виконання практичних завдань на практичних заняттях або їх відпрацювання.
- 4) Демонстрація усних навичок володіння матеріалом (не менше 4- презентацій).
- 5) Робота в малих групах.
- 6) Участь в ділових іграх.
- 7) Роботу здобувача освіти впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 35 балів.

Критерії оцінювання видів робіт

Вид завдання	Критерії оцінювання
Підготовка презентації	2,5 бали – студент розробив слайди, які найбільш повно відображають тему, матеріал логічно структуровано, за необхідності ілюстровано, презентація публічно представлена на практичному занятті перед групою
Доповідь	2 бали – студент повністю розкрив тему, аргументував свою позицію положеннями нормативно-правових актів та публічно виступив з доповіддю перед групою
Участь в експрес опитуванні	0,5 бали – систематична участь в обговоренні теоретичних питань
Виконання вправ	0,5 бали студент отримує за правильне виконання вправ на кожному практичному занятті
Робота в малих групах	3 бали група отримує за вирішення по суті проблемної практичної ситуації під час практичного заняття, представлення її вирішення перед групою та аргументованого опонування іншій групі
Участь в діловій грі	0-2 – студент активно приймав участь у діловій грі, аргументовано відіграв свою позицію
Формування портфоліо	10 балів – студент сформував електронну теку за кожною опрацьованою темою; всі матеріали структуровані за розділами; наявні матеріали, які підтверджують самостійну роботу над темами курсу

13. Питання до екзамену

13.1. Питання до змістового модуля 1. Правові засади українського суспільства

1. Основні положення концепції правової держави.
2. Громадянське суспільство: поняття, ознаки, структура.
3. Право і держава: аспекти співвідношення.
4. Сутність і соціальне призначення держави. Сучасне нормативне розуміння права: поняття, основні ознаки.
5. Сучасні підходи до розуміння права: теорія «природного права», «психологічна теорія», «нормативний», «соціологічний», «інтегративний підхід» до розуміння права .
6. Поняття, ознаки та структура системи права.
7. Характеристика елементів системи права.
8. Поняття, ознаки та структура системи законодавства.
9. Співвідношення системи права та системи законодавства.
10. Поняття правового статусу особи.
11. Зміст правового статусу особи.
12. Зміст правового статусу громадянина.
13. Громадянство України: поняття та зміст. Біпатриди та апатриди.
14. Підстави набуття громадянства України.
15. Підстави припинення громадянства України.
16. Органи, уповноважені вирішувати питання громадянства.
17. Елементи правового статусу іноземців та осіб без громадянства.
18. Поняття прав і свобод людини і громадянина.
19. Національні стандарти в галузі прав і свобод людини і громадянина.
20. Міжнародні стандарти в галузі прав і свобод людини.
21. Класифікація та види конституційних прав та свобод.
22. Права людини та права громадянина.
23. Система гарантій реалізації конституційних прав та свобод людини і громадянина.
24. Правозахисні організації: порядок створення та реалізації завдань.
25. Обов'язки людини і громадянина.
26. Права та обов'язки іноземців та осіб без громадянства.

27. Поняття та форми безпосередньої демократії.
28. Поняття та види виборів, їх соціальна спрямованість.
29. Виборче право: поняття, принципи, шляхи реалізації.
30. Пропорційна, мажоритарна та змішана виборчі системи.
31. Оскарження рішень, дій та бездіяльності, що стосуються виборів.
32. Відповідальність за порушення виборчого законодавства.
33. Референдум як форма безпосередньої демократії.
34. Цивільне право у системі права України.
35. Приватне право у системі позитивного права.
36. Критерії поділу системи права на приватне і публічне право.
37. Цивільні відносини як предмет цивільного права.
38. Види цивільних відносин та їх юридичне оформлення.
39. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.
40. Елементи цивільних правовідносин.
41. Суб'єкти цивільних правовідносин: поняття і види.
42. Об'єкти цивільних правовідносин: поняття і види.
43. Зміст цивільних правовідносин.
44. Види цивільних правовідносин.
45. Особливості методу цивільного права.
46. Принципи цивільного права.
47. Система цивільного права. Відмежування цивільного права від суміжних галузей.
48. Джерела цивільного права.
49. Цивільне законодавство та його система.
50. Поняття та елементи зобов'язання.
51. Класифікації зобов'язань.
52. Підстави виникнення зобов'язань. Договір як найпоширеніша підстава виникнення зобов'язань.
53. Принципи виконання зобов'язання.
54. Поняття та підстави припинення зобов'язання. Співвідношення із цивільно-правовою відповідальністю.
55. Загальні умови та види забезпечення виконання зобов'язання.
56. Поняття адміністративного права як галузі права.

57. Поняття та сутність адміністративно-правових відносин.
58. Поняття та специфіка джерел адміністративного права.
59. Поняття суб'єктів адміністративного права.
60. 29. Ознаки суб'єктів адміністративного права:
61. З яких елементів складається адміністративно-правовий статус громадян.
62. Види адміністративних правопорушень.
63. Поняття та система адміністративних стягнень.
64. Попередження як адміністративне стягнення.
65. Штраф як вид адміністративного стягнення.
66. Оплатне вилучення предмета як вид адміністративного стягнення.
67. Конфіскація предмета як вид адміністративного стягнення.
68. Позбавлення спеціального права як вид адміністративного стягнення.
69. Виправні роботи як вид адміністративного стягнення.
70. Адміністративний арешт як стягнення передбачене КУпАП.

13.2. Питання до змістового модуля 2. Теоретико-правові основи освіти

1. Поняття, структура та види норм права.
2. Поняття «джерело» та «форма права», їх співвідношення.
3. Класифікація форм права: правовий звичай, нормативно-правовий акт, правовий прецедент, нормативний договір.
4. Поняття і види нормативно-правових актів. Закони: поняття, ознаки, види.
5. Підзаконні нормативно-правові акти: поняття, ознаки, види.
6. Дія нормативно-правових актів в часі, просторі та по колу осіб. Зворотна сила закону.
7. Джерела сучасного освітнього права та базові положення освітнього законодавства України.
8. Характеристика системи освіти України та її складових.
9. Нормативно-правове закріплення поняття «заклад освіти». Характеристика Закону України «Про освіту».
10. Заклади дошкільної освіти. Характеристика Закону України «Про дошкільну освіту».
11. Заклади професійно-технічної освіти. Характеристика Закону України «Про професійно-технічну освіту».
12. Заклади вищої освіти. Характеристика Закону України «Про вищу освіту».
13. Доступ до освіти. Право на освіту.
14. Зовнішнє незалежне оцінювання.

15. Порядок вступу до закладів професійної (професійно-технічної) освіти.
16. Порядок вступу до закладів вищої освіти.
17. Пільги при вступі.
18. Правовий статус педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників.
19. Здобувачі професійно-технічної та вищої освіти.
20. Реформування вищої освіти в Україні.
21. Тенденції розвитку освіти в Україні.
22. Характеристика рівнів, ступенів та спеціальностей вищої освіти.
23. Характеристика Закону України «Про вищу освіту».
24. Заклади вищої освіти.
25. Галузі знань та спеціальності в системі вищої освіти.
26. Забезпечення якості вищої освіти.
27. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти.
28. Поняття та зміст принципу академічної доброчесності.
29. Форми порушення принципу академічної доброчесності.
30. Академічна відповідальність: поняття та підстави притягнення.
31. Принципи організації освітнього процесу в системі вищої освіти.
32. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система.
33. Система зовнішнього та внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності вищих навчальних закладів.
34. Академічна мобільність: поняття, види та форми.
35. Документи про вищу освіту.
36. Структура закладу вищої освіти.
37. Керівництво закладом вищої освіти.
38. Характеристика локальних нормативно-правових актів, які регулюють діяльність закладу вищої освіти.
39. Складові навчального часу студента.
40. Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.
41. Форми організації освітньої діяльності.
42. Типи навчальних занять.

43. Види контрольних заходів.
44. Опрацювання результатів контрольних заходів.
45. Накопичувальна 100-бальна шкала оцінювання по національній шкалі та шкалі ЄКТС.
46. Форми атестації здобувачів вищої освіти.
47. Поняття та зміст навчальної діяльності студентів.
48. Наукова організація і планування самостійної навчальної діяльності.
49. Удосконалення індивідуальної техніки пізнавальної діяльності в різних видах навчальних занять.
50. Національна доктрина розвитку освіти України.
51. Правовий статус куратора групи.

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна (базова) література

1. Теоретико-правові основи освіти: навч. посіб. / Д.В.Коваленко; Укр. інж.-пед. акад.; – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків: Друкарня Мадрид, 2015. – 260 с.
2. Теоретико-правові основи освіти: конспект лекцій для студ. ОС «бакалавр» денної та заоч. форм навч. спец. 011 Освітні, педагогічні науки / Д. В. Коваленко, О. П. Варич; Укр. інж.-пед. акад. – Харків : УПА, 2019. – 120 с.
3. Теоретико-правові основи освіти: навч.-метод. посібник/ Д. В. Коваленко, О. П. Варич; Укр. інж.-пед. акад., Каф. педагогіки, методики та менеджменту освіти. - Харків: УПА, 2017. - 162 с.
4. Теоретико-правові основи освіти : навч.-наоч. посіб. / О. П. Варич, Д. В. Коваленко; Укр. інж.-пед. акад. – Харків : [б. в.], 2018. – 104 с.
5. Правові засади українського суспільства: навч. посібник для студ. закладів вищої освіти спец. : 015 Проф. освіта (всі спеціалізації), 073 Менеджмент, 182 Технології легкої промисловості, 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 144 Теплоенергетика, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 053 Психологія. Ч. 1/ І. Г. Васильєва, Н. Г. Васильєва, О. П. Варич; Укр. інж.-пед. акад.. - Харків: [б. в.], 2019. - 176 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Байталюк О. М. Європейське освітнє право [Текст]: навч. посіб. / О. М. Байталюк, М. В. Ворон. – К.: Плеяди, 2010. – 59 с.
2. Байталюк О. М. Основи освітнього права та правове регулювання діяльності навчальних закладів в Україні [Текст]:

навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. – К.: Плеяди, 2010. – 71 с.

3. Байталюк О. М. Права дітей та підлітків [Текст]: навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. – К.: Плеяди, 2010. – 52 с.

4. Валєєв Р. Г. Освітнє право України [Текст]: навч. посіб. / Р. Г. Валєєв. – Луганськ: Луганська правова фундація, 2011. – 287 с.

5. Давидова Н. О. Цивільно-правові договори в сфері освіти [Текст] : навч. посіб. / Н. О. Давидова, М. В. Ворон. – К.: Плеяди, 2010. – 54 с.

6. Загальна теорія держави і права : підручник для студ. вищ. навч. закл. /О. Г. Мурашин; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". –Київ : Університет "Україна", 2014. – 562 с.

7. Крестовська Н. М. Теорія держави і права: Елементарний курс /Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвєєва. – 2-ге вид. – Харків : ТОВ «Одіссей», 2008. – 432 с.

8. Майданик Р. А. Цивільне право. Загальна частина : підручник /Р. А. Майданик. – Київ : Алерта, 2012. – Т. 1 : Вступ у цивільне право. – 471 с.

9. Освітнє право [Текст]: навч. посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол.: В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.]; за заг. ред. В. В. Астахова; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд „Відродження”. – Х.: Вид-во НУА, 2011. – 144 с.

10. Приватна вища школа України на шляху інновацій [Текст]: монографія / В. П. Андрущенко [та ін.]; за ред. акад. АПН України: В. П. Андрущенко та проф. Б. І. Корольова; Ін-т вищої освіти, Академія пед. наук України, Харк. гуманітарний ун-т "Народна українська академія". – Х.: НУА, 2005. – 320 с.: табл.

11. Ржевська А. В. Розвиток сучасної університетської освіти країн Західної Європи [Текст]: монографія / А. В. Ржевська; Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Луганськ: Вид-во ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2011. – 356 с.

12. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник / О. Ф. Скакун ; Пер. з рос. – Харків : Консум, 2001. – 656 с.

13. Стороженко О. М. Правові основи управління освітньою діяльністю [Текст]: навч. посіб. /О. М. Стороженко, О. Б. Німко. – К.: Плеяди, 2010. – 55 с.

14. Цивільне право України : підручник: у 2 т. / за заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – 2-ге вид., переробл. та доп. – Харків : Право, 2014. – Т.1. – 656 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України, розділ «Законодавство»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Сайт Міністерства освіти і науки України, розділ «Затверджені стандарти вищої освіти»: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
3. Сайт дистанційної освіти УІПА, каф. педагогіки, методики та менеджменту освіти: <https://do.uipa.edu.ua/course/index.php?categoryid=132>